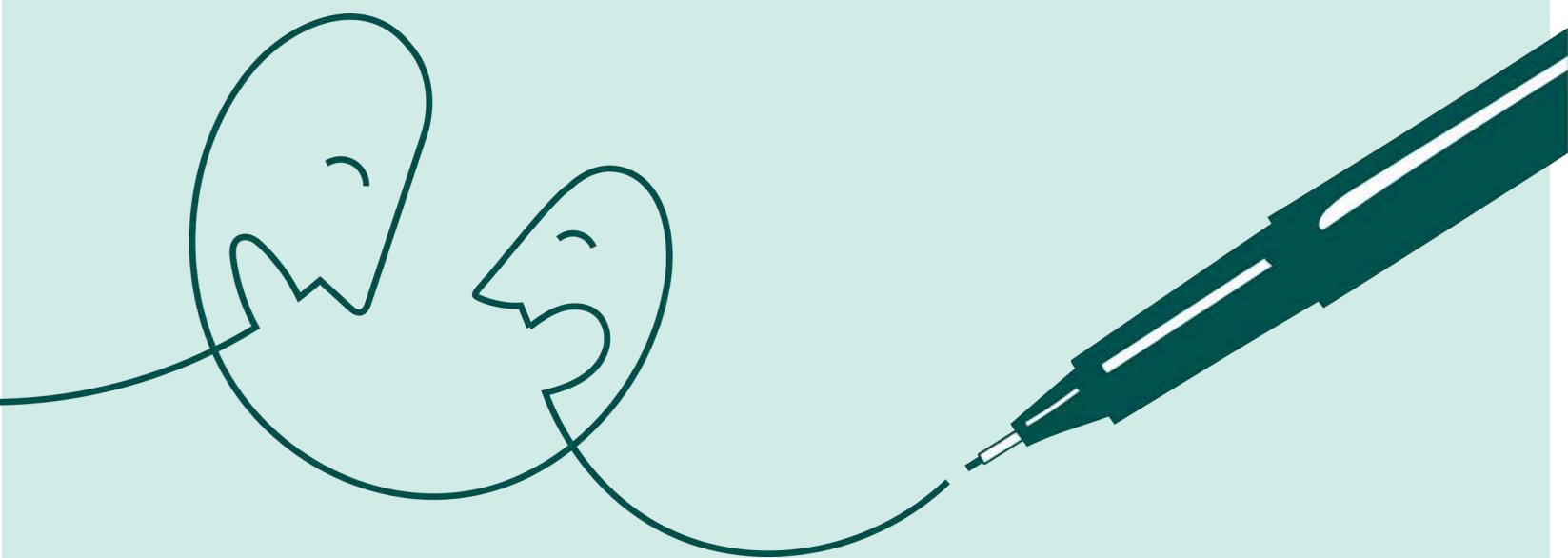

Cartoonexpo

Elke waterdruppel telt!
Every drop of water matters!

Cultuur
smakers

Deze brochure verschijnt naar aanleiding van de internationale cartoonexpo 'Elke waterdruppel telt!'

This paperback is published on the occasion of the international cartoon expo 'Every drop of water matters!'

Elke waterdruppel telt!

Na het succes van de vorige edities is Cultuursmakers trots om haar derde internationale cartoonwedstrijd te presenteren: *Elke waterdruppel telt!* Wat begon in 2022 als een creatief feest rond het thema *Cultuur verbindt mensen*, groeide uit tot een tweejaarlijkse wedstrijd die wereldwijd cartoonisten inspireert om met humor, verbeelding en inzicht actuele thema's te verkennen. Deze editie laten ze je met een glimlach nadenken over het mondiale thema water.

Water is de bron van alle leven maar het is ook een kwetsbare hulpbron die wereldwijd onder druk staat. Waterschaarste treft steeds meer regio's en vormt een bedreiging voor ecosystemen, landbouw en menselijke bestaanszekerheid. Door klimaatverandering, bevolkingsgroei en een stijgende vraag naar water neemt de druk op beschikbare waterbronnen toe. Terwijl sommige gebieden kampen met overstromingen, droogt elders de grond uit en worden mensen geconfronteerd met een gebrek aan schoon drinkwater. Ook in België ervaren we de gevolgen van waterstress.

Met *Elke waterdruppel telt!* wil Cultuursmakers het gesprek over deze mondiale uitdaging op gang brengen, op een manier die raakt én verbindt. Humor, creativiteit en verbeelding vormen daarbij een universele taal. De 1.663 ingezonden cartoons tonen hoe kunstenaars uit alle hoeken van de wereld met een enkele lijn of een subtiele knipoog de essentie van dit thema weten te vatten. Ze brengen een boodschap die tegelijk luchtig en diepgaand is: dat elke druppel, elk gebaar en elke keuze betekenisvol is.

Deze wedstrijd is meer dan een artistiek project: het is een oproep tot bewustwording. Elke druppel, elk gebaar telt. Door kleine stappen te zetten - bewuster consumeren, verspilling vermijden, respectvol omgaan met water - dragen we samen bij aan een leefbare toekomst voor mens én natuur.

De tentoonstelling brengt een selectie van de beste inzendingen samen en reist door Vlaanderen en Brussel. Zo krijgen duizenden bezoekers de kans om te genieten van deze bijzondere combinatie van kunst, humor en maatschappelijk engagement.

We danken van harte alle deelnemende cartoonisten, juryleden, partners en onze vrijwilligers die deze editie mogelijk maakten. Hun inzet, samen met de nieuwsgierigheid van het publiek, maakt van deze tentoonstelling opnieuw een inspirerend cultureel verhaal.

Laat je meenemen door de kracht van beeld en humor. Laat je verwonderen, glimlachen en nadenken. Want alleen zijn we een druppel, samen vormen we een rivier.

Cultuursmakers vzw

Cultuur is water.

Ze zoekt haar weg, ook als de bedding scheurt
of de bron lijkt te slinken.

Ze stroomt door handen die geven,
door mensen die tijd maken,
door ogen die blijven kijken
naar wat schoon is en wat nog beter kan.

We hebben tegenwind gevoeld,
het water hoog zien staan,
maar wie ooit echt in cultuur zwemt
weet dat ze redt.

Ze tilt, ze draagt, ze laat drijven
wie anders zinkt.

Cultuur is geen bezit; ze is beweging.
Ze verbindt oevers, spoelt muren glad,
en herinnert ons eraan dat we allemaal water zijn:
golvend, zoekend, nooit alleen.

Culture is water.

She finds her way, even when the riverbed cracks
or the source seems to be shrinking.

She flows through hands that give,
through people who make time,
through eyes that keep looking
at what is beautiful and what can be improved.

We've felt headwinds,
seen the water rise,
but anyone who has truly swum in culture
knows that she saves.

She lifts, she carries, she keeps afloat
whoever else would sink.

Culture isn't possession; it's movement.
It connects banks, smooths walls,
and reminds us that we are all water:
wavy, searching, never alone.

Every drop of water matters!

As the result of the success of previous editions, Cultuursmakers is proud to present its third international cartoon contest: *Every drop of water matters!* What began in 2022 as a creative celebration around the theme Culture Connects People has grown into a biennial tradition that inspires cartoonists worldwide to explore current topics with humor, imagination, and insight. This year, they'll have you reflecting on the global theme of water with a smile.

Water is an essential but vulnerable resource that is under pressure worldwide due to climate change, population growth and rising demand. Water scarcity is affecting more and more regions and threatens ecosystems, agriculture and human livelihoods. Climate change, population growth, and rising water demand are increasing pressure on available water resources. While some areas are experiencing flooding, elsewhere the ground is drying out, and people are facing a lack of clean drinking water. Belgium is also experiencing the consequences of water stress.

With *Every drop of water matters!*, Cultuursmakers aims to spark conversation about this global challenge in a way that both resonates and connects. Humor, creativity, and imagination form a universal language. The 1,663 submitted cartoons show how artists from all corners of the world capture the essence of this theme with a single line or a subtle wink. They convey a message that is both lighthearted and profound: that every drop, every gesture, and every choice is meaningful.

This contest is more than just an artistic project: it's a call to action. Every drop, every gesture counts. By taking small steps - more conscious consumption, avoiding waste, and managing water respectfully - we can all contribute to a livable future for both people and the environment.

The exhibition brings together a selection of the best submissions and travels throughout Flanders and Brussels, giving thousands of visitors the opportunity to enjoy this unique combination of art, humor, and social engagement.

We sincerely thank all the participating cartoonists, jury members, partners, and our volunteers who made this edition possible. Their dedication, combined with the public's curiosity, makes this exhibition once again an inspiring cultural story.

Let the power of images and humor carry you away. Let yourself be amazed, smile, and reflect. Because alone we are a drop, together we are a river.

Cultuursmakers vzw

**Laureaat 1ste prijs - Laureate first prize
STEP**

Jerzy Stepniak (°1950, Warschau) is een Poolse kunstenaar en architect. Hij studeerde architectuur aan het Architectuur Instituut en scenografie aan de Academie voor Schone Kunsten in Warschau, de stad waar hij nog steeds woont en werkt.

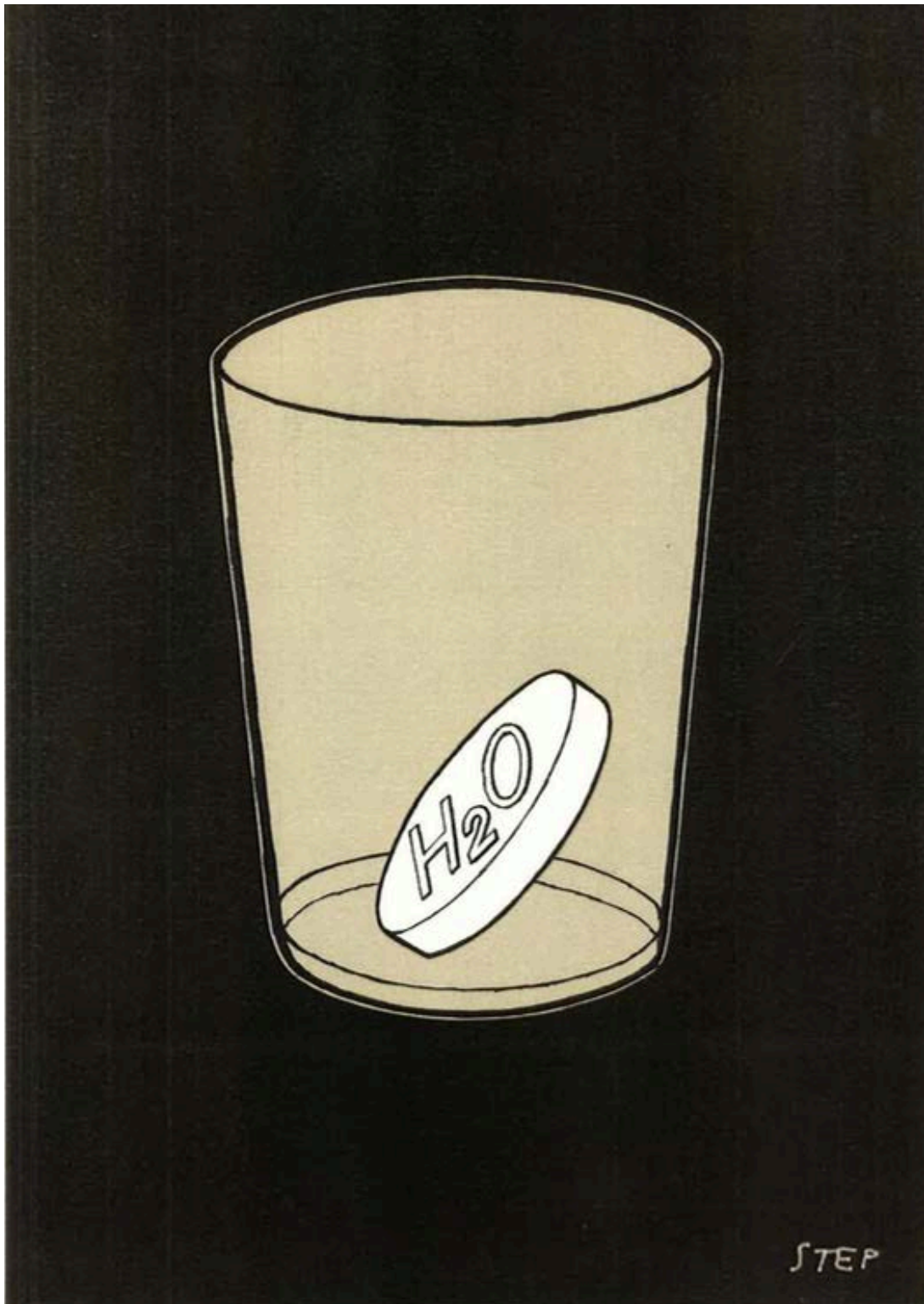
Als architect ontwikkelde Stepniak een bijzondere belangstelling voor stedelijke ruimte, wat zich vertaalt in zijn schilderijen van Warschau.

De straten die hij schildert bestaan echter vaak niet echt: ze zijn imaginair, ontsproten aan zijn herinneringen en verbeelding. Zo creëert hij een persoonlijke, poëtische versie van zijn stad.

Naast zijn schilderwerk is Stepniak een actief cartoonist en mailartkunstenaar die wereldwijd deelneemt aan internationale projecten en tentoonstellingen.

Jerzy Stepniak (°1950, Warsaw) is a Polish artist and architect. He studied architecture at the Institute of Architecture and scenography at the Academy of Fine Arts in Warsaw, where he still lives and works. As an architect, Stepniak developed a special interest in urban space, which is reflected in his paintings of Warsaw. However, the streets he paints often don't actually exist: they are imaginary, sprung from his memories and imagination. In this way, he creates a personal, poetic version of his city.

In addition to his painting, Stepniak is an active cartoonist and mail art artist who participates in international projects and exhibitions worldwide.

STEP Polen Laureaat 1ste prijs

Laureaat 2de prijs - Laureate second prize
ATY

Atefeh Yariyan (°1983, Teheran) is een Iraanse cartooniste. Ze won tientallen titels in provinciale, nationale en internationale wedstrijden en haar werken zijn gepubliceerd in verschillende internationale catalogi.

In 2018 won ze de gouden 'Stone Bridge' award op het 15de internationale cartoonfestival in Kosovo.

Atefeh Yariyan (°1983, Tehran) is an Iranian cartoonist. She has won dozens of titles in provincial, national, and international contests, and her work has been published in several international catalogs.

In 2018, she won the Golden 'Stone Bridge' award at the 15th edition of the International Cartoon festival in Kosovo.

ATY Iran Laureaat 2de prijs

Laureaat 3de prijs - Laureate third prize
Gatto

Alessandro Gatto (°1957, Castelfranco Veneto) woont en werkt in Castelfranco Veneto. Hij is schilder, illustrator en grafisch ontwerper. Daarnaast ontwerpt en realiseert hij grote muurschilderingen en mozaïeken. Hij heeft een lange lijst van opdrachten uitgevoerd voor Italiaanse bedrijven en openbare instellingen, evenals voor organisaties uit andere landen (Verenigde Staten, Canada, Argentinië, Mexico, Algerije, Engeland, Griekenland, Duitsland, ...). Sinds 1985 houdt hij zich bezig met illustraties en humoristische grafiek. Hij neemt deel aan recensies en groepstentoonstellingen in Italië en daarbuiten. Hij heeft voor zijn cartoons al talrijke prijzen gewonnen.

Alessandro Gatto (°1957, Castelfranco Veneto) lives and works in Castelfranco Veneto. He is a painter, illustrator, and graphic designer. He also designs and creates large murals and mosaics. He has completed a long list of commissions for Italian companies and public institutions, as well as for organizations in other countries (the United States, Canada, Argentina, Mexico, Algeria, UK, Greece, Germany, and others).

Since 1985, he has been working on illustrations and humorous graphics. He has participated in reviews and group exhibitions in Italy and abroad. He has won numerous awards for his cartoons.

Gatto Italië Laureaat 3de prijs

***Laureaat beste Vlaamse inzending - Laureate for best Flemish entry
Stef***

Stefaan Provijn (°1960, Deinze) is een Belgische cartoonist, illustrator en grafisch vormgever uit Sint-Martens-Latem. Al meer dan dertig jaar neemt hij deel aan internationale cartoonwedstrijden en tentoonstellingen. Zijn werk combineert scherpe humor met maatschappelijk engagement rond thema's als ongelijkheid, macht en veiligheid.

Provijn publiceerde een eigen cartoonboek en werkt ook in opdracht voor uitgeverijen, bedrijven en overheden. Zijn heldere, herkenbare stijl maakte hem tot een vaste waarde binnen de Belgische cartoonkunst. In 2023 werd hij bekroond met de prijs voor Beste Belgische Cartoon op de Euro-Kartoenale in Kruishoutem. Hij won ook verschillende prijzen in internationale wedstrijden.

www.stefaanprovijn.be

Stefaan Provijn (°1960, Deinze) is a Belgian cartoonist, illustrator, and graphic designer from Sint-Martens-Latem. He has participated in international cartoon contests and exhibitions for over thirty years. His work combines sharp humor with social engagement around themes of inequality, power, and security.

Provijn has published his own cartoon book and also works on commission for publishers, companies, and government agencies. His clear, recognizable style has made him a fixture in the Belgian cartoon scene. In 2023, he won the Best Belgian Cartoon award at the Euro-Kartoenale in Kruishoutem. He also won several awards in international contests.

www.stefaanprovijn.be

S T E F

Stef België Laureaat beste Vlaamse inzending

Alexander Shmidt Rusland

34342

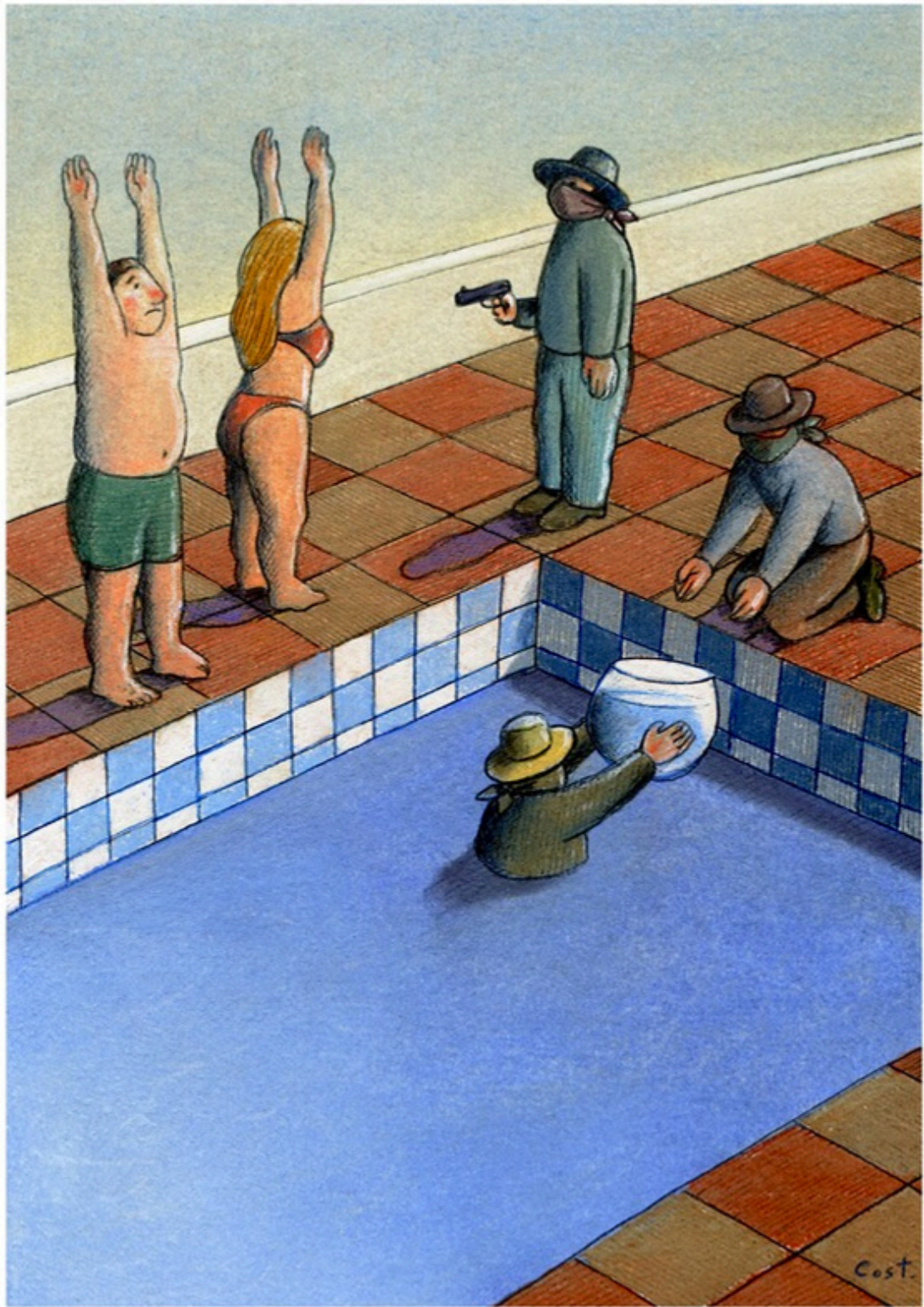

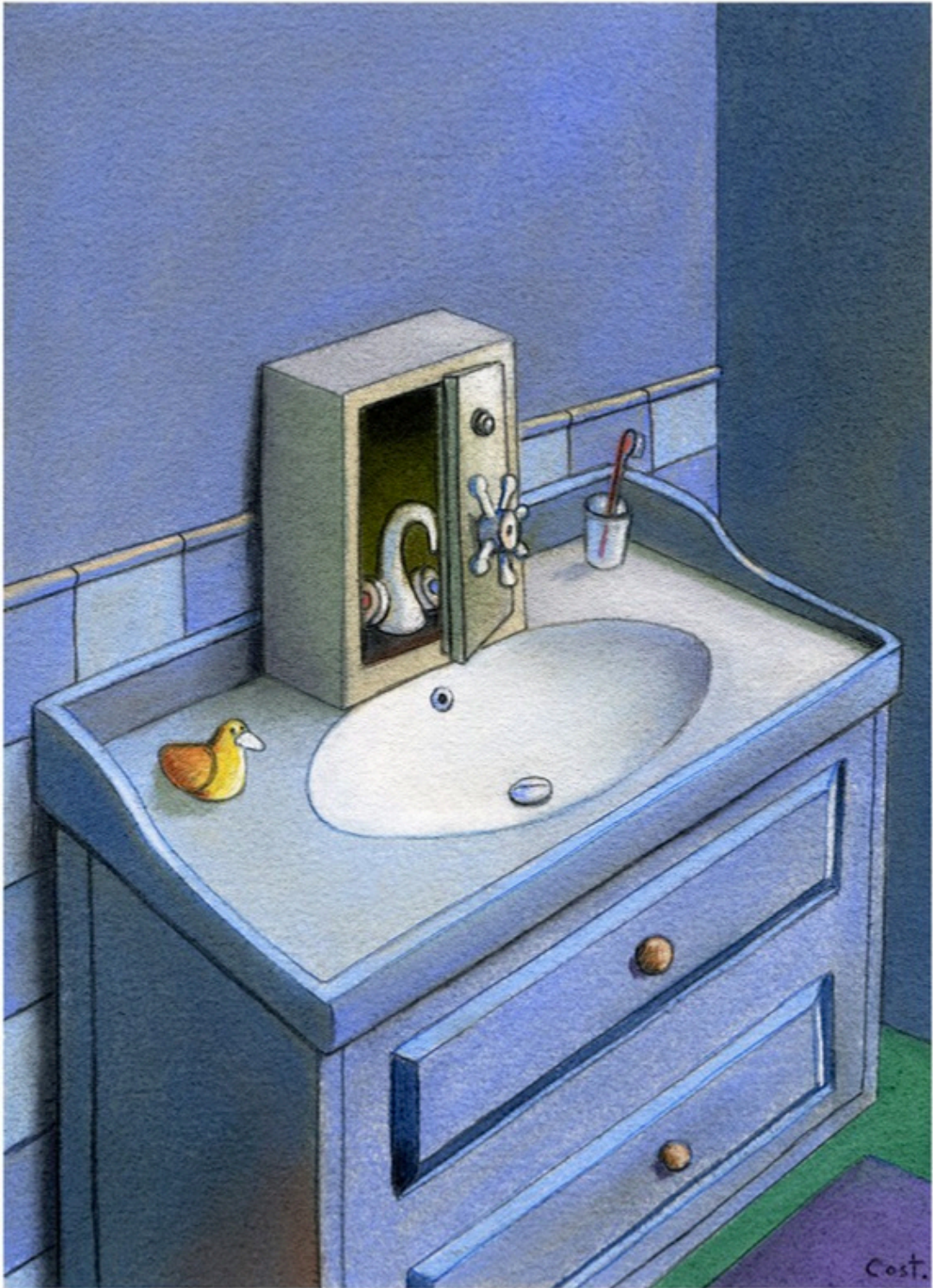

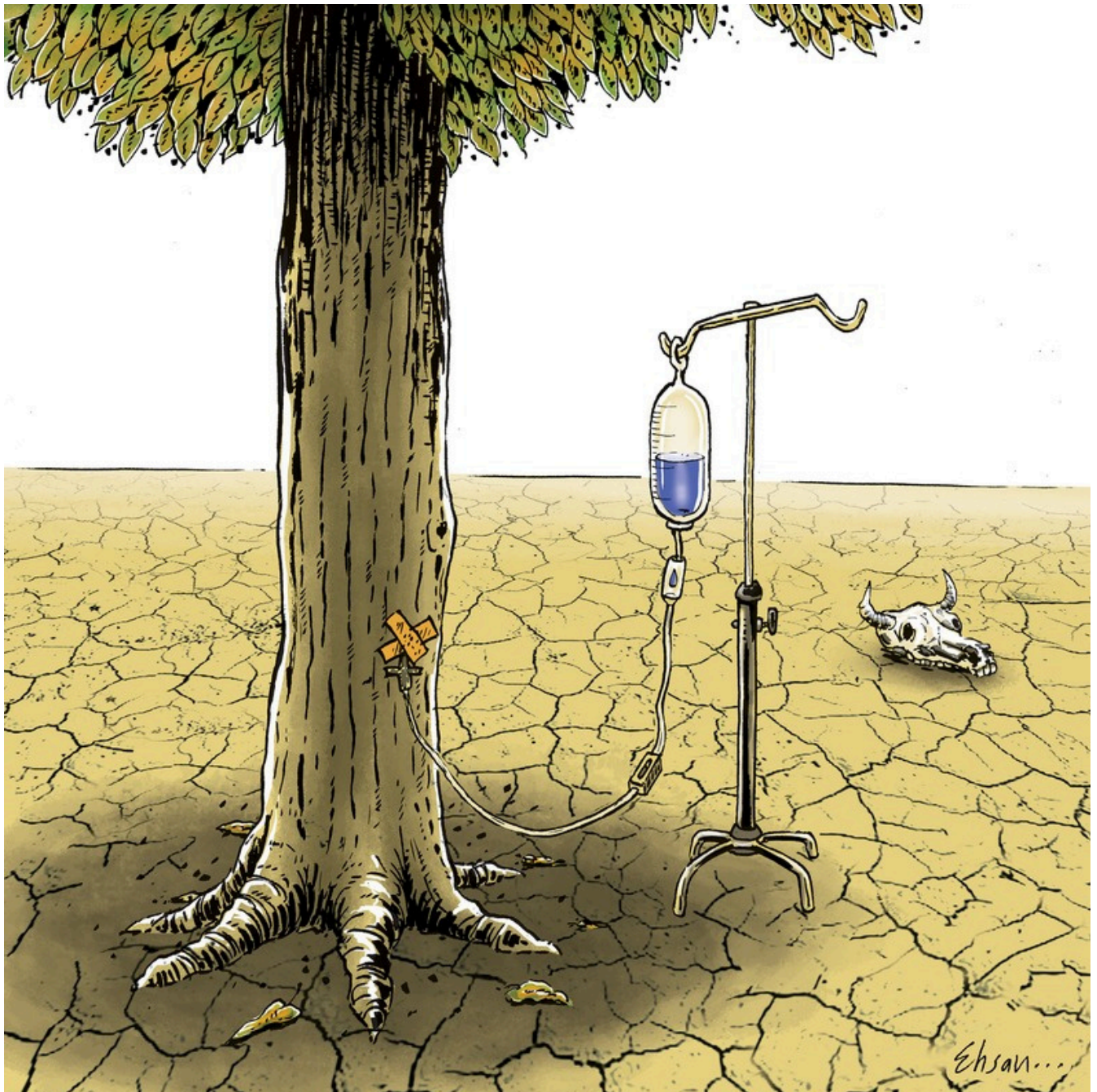
Cenk Alparslan Turkije

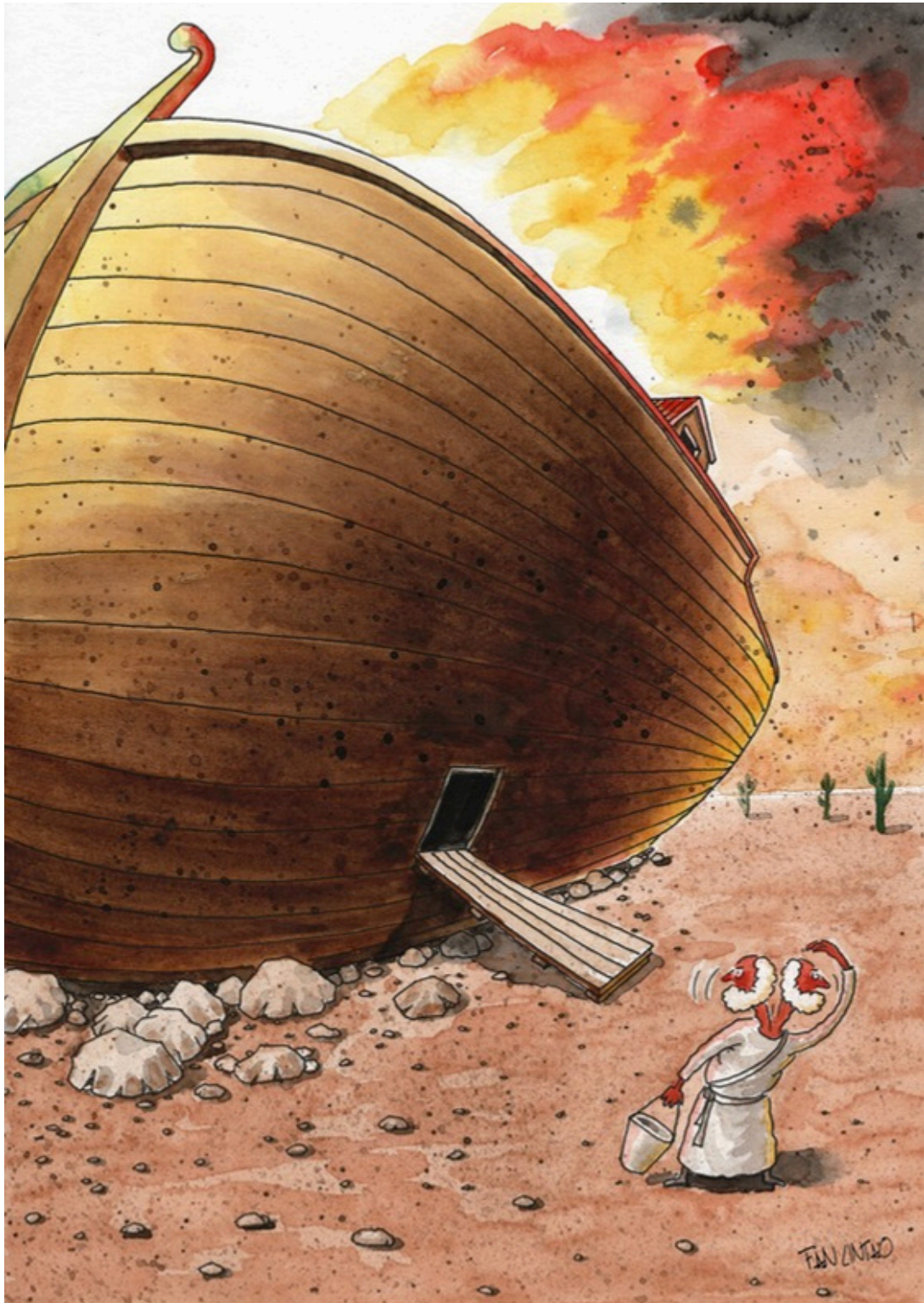

Hamidreza Mosayebi Iran

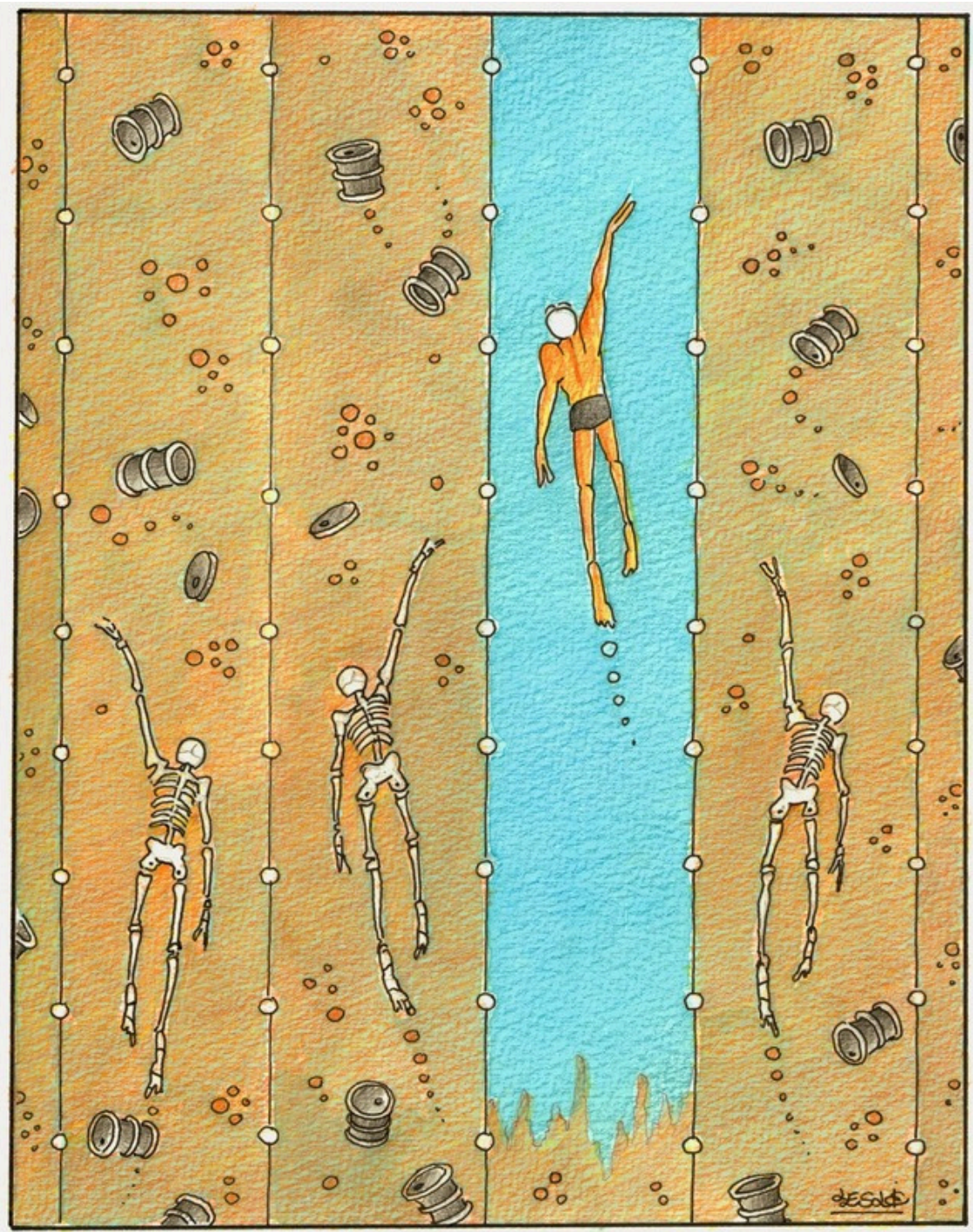

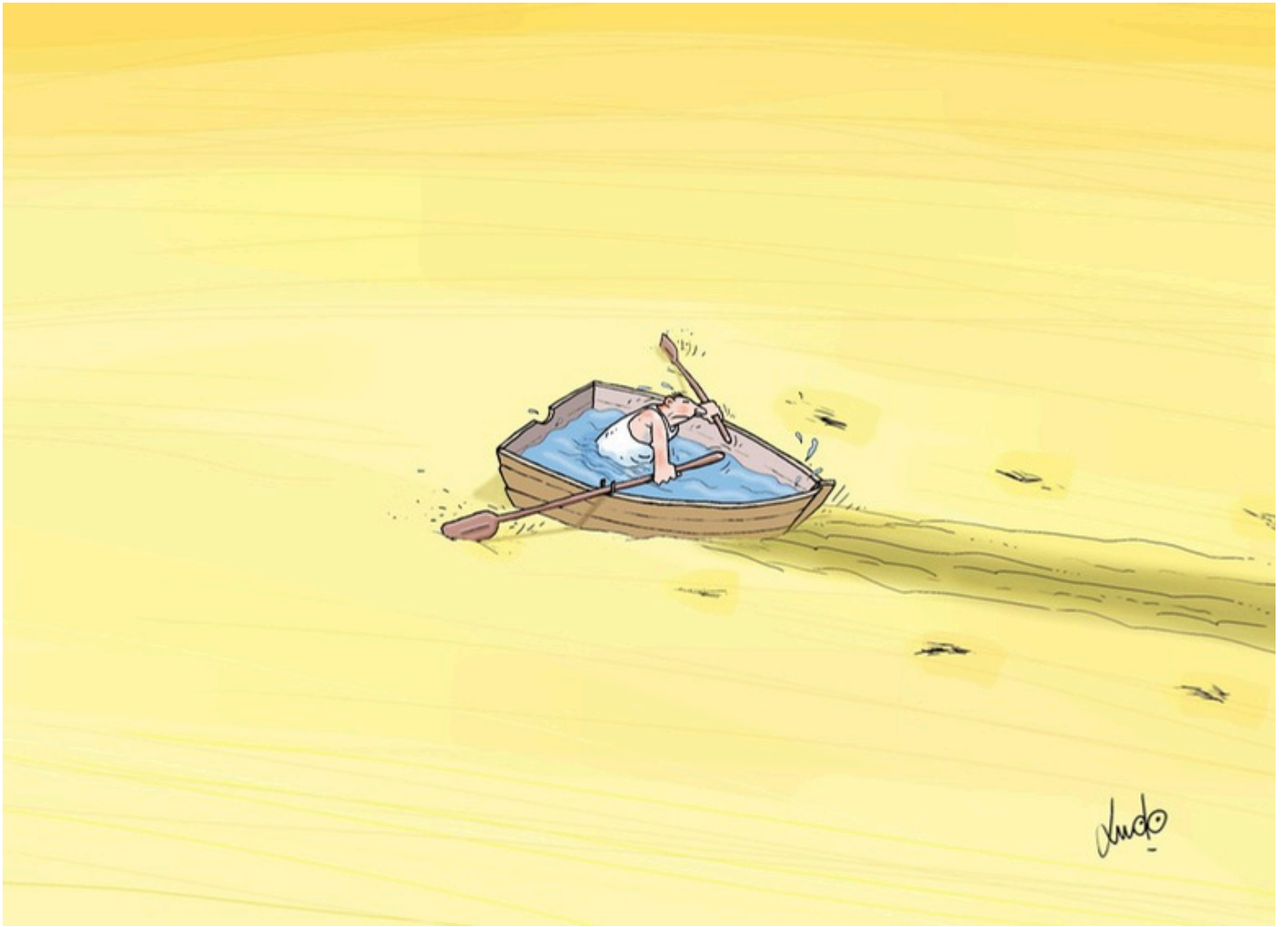
Heibat Ahmadi

Ivan Anchukov Rusland

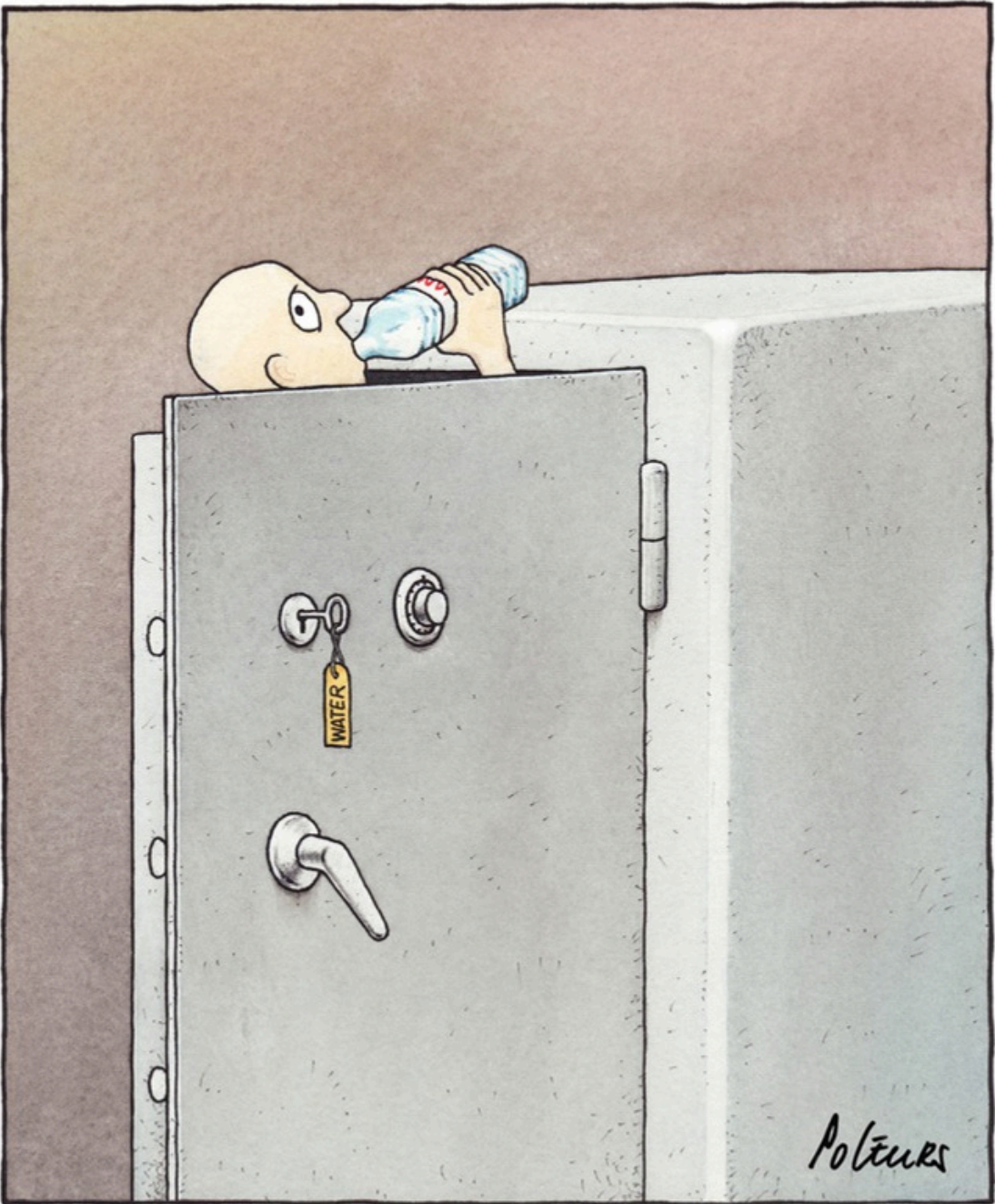

Mohsen Gholami Iran

Salar Eshratkhah Iran

Water, bron van alle leven

Water is de bron van alle leven, maar het is ook een kwetsbare hulpbron die wereldwijd onder druk staat. Waterschaarste treft steeds meer regio's en vormt een bedreiging voor ecosystemen, landbouw en menselijke bestaanszekerheid. Door klimaatverandering, bevolkingsgroei en een stijgende vraag naar water neemt de druk op beschikbare waterbronnen toe. Terwijl sommige gebieden kampen met overstromingen, droogt elders de grond uit en worden mensen geconfronteerd met een gebrek aan schoon drinkwater.

Het leven op land is afhankelijk van zoetwater wat slechts 3% van al het water op aarde omvat. Bovendien zit het merendeel vast in ijs, gletsjers of onder de grond. Het water dat voor ons beschikbaar is via neerslag en oppervlaktewater dienen we als mens nog te delen met de kostbare natuur, onze ecosystemen. Dat maakt van water een schaarse grondstof waar we zorgzaam mee moeten omspringen.

De toegang tot water is wereldwijd ongelijk verdeeld. De plek waar je woont, bepaalt voor een groot deel hoeveel regen er valt en ook hoe het ecosysteem waar je leeft eruitziet. Regenwouden en beboste gebieden slaan regenwater op, houden rivieren en meren vol en ze reguleren de regenval. Woestijngebieden daarentegen, slagen er niet in water op te slaan omdat ze weinig regen krijgen, hoge verdamping hebben, een doorlatende of harde bodem bezitten en weinig vegetatie hebben om water vast te houden.

Hiernaast komen de wereldwijde zoetwatervoorraden zwaar onder druk te staan door allerlei menselijke factoren waardoor water steeds schaarser wordt. Volgens het laatste waterrapport van de Verenigde Naties ondervindt ongeveer de helft van de wereldbevolking waterschaarste tijdens minstens een deel van het jaar.

Ook België prijkt bovenaan de lijst van landen met ernstige waterstress, op een 18e plaats. In België ligt de gemiddelde voetafdruk op 7.400 liter per persoon per dag, terwijl een eerlijke verdeling wereldwijd zou neerkomen op 5.500 liter per persoon per dag. Dit betekent dat we meer water gebruiken dan duurzaam is, en dat dit vaak ten koste gaat van waterbronnen in andere delen van de wereld.

De wereldbevolking neemt nog altijd toe, waardoor elk jaar de vraag naar water toeneemt. Dit betekent meer magen om te vullen, meer nood aan kledij en grondstoffen om te bouwen. In al deze producten zit water verborgen. Wist je dat er voor een jeans gemiddeld 8000 liter nodig is, voor een kop koffie 180 liter en voor 1 kilo rundsvlees maar liefst 15.000 liter? Deze cijfers weerspiegelen de watervoetafdruk, dit is de optelsom van het water dat we direct en indirect verbruiken. Vervuild water door meststoffen, pesticiden, chemicaliën, alsook het afvalwater zit in deze berekening vervat.

Bovendien speelt de klimaatcrisis een grote rol in de verstoring van de wereldwijde waterverdeling. Weersomstandigheden worden extremer, met langere en intensere periodes van droogte, afgewisseld door hevige regenval en overstromingen. Vooral de meest kwetsbare regio's worden hard getroffen, waardoor water steeds schaarser wordt.

Zo zie je hoe de waterproblematiek wereldwijd met elkaar verbonden is in een groot systeem. We dragen als burgers een gedeelde verantwoordelijkheid om bewuster om te gaan met het 'blauwe goud'. Door duurzame keuzes te maken en verspilling te verminderen, kunnen we samen bijdragen aan een meer rechtvaardige en veerkrachtige waterverdeling voor de toekomst.

Alleen zijn we een druppel, samen vormen we een rivier.

Water is the source of all life

Water is the source of all life, but is also a fragile resource that is under pressure worldwide. Water scarcity is affecting more and more regions, threatening ecosystems, agriculture and human livelihoods. Climate change, population growth and increasing demand for water are putting increasing pressure on available water resources. While some areas are experiencing flooding, elsewhere the ground is drying out and people are faced with a lack of clean drinking water.

Life on land depends on fresh water, which only comprises 3 % of all water on earth. Moreover, most of it is locked up in ice, glaciers or underground. However, as humans, we still have to share the water that is available to us through precipitation and surface water with precious nature, our ecosystems. This makes water a limited resource that we have to handle with care.

Access to water is unequally distributed worldwide. Where you live largely determines how much rain falls and what the ecosystem where you live looks like. Rainforests and forested areas store rainwater, keep rivers and lakes full, and regulate rainfall. Desert areas, on the other hand, fail to store water because they receive little rain, have high evaporation, have permeable or hard soils, and have little vegetation to retain water.

In addition, the world's freshwater supplies are under severe pressure due to various human factors, making water increasingly scarce. According to the latest water report of the United Nations, about half of the world's population experiences water scarcity for at least part of the year.

Belgium also tops the list of countries with serious water stress, in 18th place. In Belgium, the average footprint is 7,400 liters per person per day, while a fair distribution worldwide would amount to 5,500 liters per person per day. This means that we use more water than is sustainable, often at the expense of water resources in other parts of the world.

The world population is still growing, which means that the demand for water increases every year. This means more stomachs to fill, more need for clothing and raw materials to build. Water is hidden in all these products. Did you know that an average of 8,000 liters are needed for a pair of jeans, 180 liters for a cup of coffee and 1 kilo of beef requires no less than 15,000 liters? These figures reflect the water footprint, which is the sum of the water that we use directly and indirectly. Polluted water from fertilizers, pesticides, chemicals and waste water is included in this calculation.

In addition, the climate crisis is playing a major role in disrupting global water distribution. Weather conditions are becoming more extreme, with longer and more intense periods of drought alternating with heavy rainfall and flooding. The most vulnerable regions are being hit particularly hard, making water increasingly scarce.

This shows how the water issues are interconnected worldwide in a large system. As citizens, we bear a shared responsibility to deal more consciously with our 'blue gold'. By making sustainable choices and reducing waste, we can contribute together to a fairer and more resilient water distribution for the future.

Alone we are a drop, together we form a river.

Over Cultuursmakers

De cartoonexpo *Elke waterdruppel telt!* is een organisatie van Cultuursmakers vzw. Cultuursmakers is een sociaal-culturele vereniging in Vlaanderen en Brussel. Onze vereniging bestaat uit groepen vrijwilligers die kwaliteitsvolle en gevarieerde culturele activiteiten organiseren. Onze missie: mensen en cultuur dichterbij elkaar brengen. Bij ons kan je samen met anderen cultuur ontdekken, beleven en ervan genieten. Zo groeit er echt contact en verbinding tussen mensen. Bij Cultuursmakers kijken we met een verruimende blik naar de wereld, met respect en openheid naar iedereen. Op die manier dragen we bij aan een warme en duurzame samenleving.

Meer weten over onze vereniging en onze activiteiten? Check onze website.

www.cultuursmakers.be

About Cultuursmakers

The cartoonexpo *Every drop of water matters!* is an organisation of Cultuursmakers vzw. Cultuursmakers is a socio-cultural association in Flanders and Brussels. The association consists of groups of volunteers who organize high-quality and varied cultural activities. Our mission: bringing people and culture closer together. With us you can discover, experience and enjoy culture together with others. This creates real contact and connection between people. At Cultuursmakers we look at the world with a broadening view, with respect and openness to everyone. In this way we contribute to a warm society.

www.cultuursmakers.be

Over Join For Water

Deze cartoonexpo kwam tot stand dankzij een samenwerking met Join For Water. Join For Water garandeert water voor mens en natuur, vandaag én morgen. Dat doen ze in 8 landen, met verschillende partners. Samen zetten ze in op klimaatactie voor een watercyclus in evenwicht, en op milieubeheer voor bescherming van onze watervoorraden. Ze verbeteren de toegang tot en het beheer van drinkwater en sanitaire voorzieningen en maken water beschikbaar voor de productie van voedsel. In eigen land ijveren ze voor een bewust en duurzaam watergebruik.

www.joinforwater.be

About Join For Water

This cartoon exhibition was made possible thanks to a collaboration with Join For Water. Join For Water guarantees water for people and nature, today and tomorrow. They do this in eight countries with different partners. Together they are committed to climate action for a balanced water cycle, and environmental management to protect our water resources. They improve access to and management of drinking water and sanitation and make water available for food production.

They work towards conscious and sustainable water use in our country.

www.joinforwater.be

Cultuur *smakers*

© 2026

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke manier dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in an automated database or transmitted in any form by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior written permission.

www.cultuursmakers.be

